

Judici de Huertas

El 29 de juny de 2017, el Parlament de Catalunya aprova per unanimitat la Llei de reparació jurídica.

El text havia estat proposat a tots els grups per la Comissió per la Dignitat, amb el suport d'un conjunt d'entitats catalanes que fa anys que lluiten per l'anul·lació dels consells de guerra franquistes. La llei fou acollida i defensada pels grups Junts pel Sí, Catalunya sí que es Pot i la CUP. El darrer dia s'hi va afegir el PSC i, poques hores abans de ser aprovada la llei, el PP i C's també s'hi van afegir.

Fa molts anys que s'havien tramès resolucions al Parlament demanant l'anul·lació del procés del president Lluís Companys i de la resta de processos, que van ser tramitades com a proposicions a les Corts de Madrid, però la resposta sempre havia estat desfavorable. Entre aquestes peticions d'anul·lació hi figurava la que va condemnar el nostre amic i president de l'Arxiu Històric del Poblenou, Josep Maria Huertas Claveria.

La transició, sens dubte, va ser deficient en molts aspectes, entre els quals hi ha la memòria històrica. Fins al 1999, ningú, ni els mateixos familiars, no va poder tenir accés als sumaris dels consells de guerra i no va ser fins al 2007 que no es va plantejar fer una llei més planera. La Llei de la memòria històrica no va voler afrontar la nul·litat dels processos de repressió franquistes i tot va quedar com una mena de condemna moral.

La llei aprovada actualment trenca aquest immobilisme i ho fa per a Catalunya, que és on el Parlament és sobirà. S'ha basat en el fet que els tribunals militars es van imposar basant-se en el Ban de Guerra del 28 de juliol de 1936 i vulneraven la legislació sobre les competències que estaven en mans de la Generalitat des del 1932. Això es va implantar quan, a partir del 1938, els franquistes van posar en marxa l'Auditoria del Ejército de Ocupación, com a màquina repressiva.

La llei actual declara que aquells tribunals eren il·legals perquè van ser creats contra la llei vigent a Catalunya i, per tant, totes les resolucions del 1938 al 1978 són nul·les i deixen de tenir efectes jurídics. Aquesta llei representa un pas endavant en polítiques de reparació de víctimes de les dictadures que promou l'ONU. Entre les 66.590 persones injustament condemnades, hi figura Josep Maria Huertas Claveria.

N.C.P.

L'Andreu Isern va ser feliç a l'Arxiu

El company de l'Arxiu Andreu Isern Gausí va morir el gener del 2018 a Barcelona. Tenia 63 anys i havia nascut a Lleida. Era mestre de professió i s'hi va dedicar de ple. En una breu nota de comiat que va escriure uns dies abans de morir, deia que havia tingut una vida «plena d'emocions de la qual em sento molt content» i ressaltava la seva feina de mestre, de cantaire, de viatger, i que havia fet «un treball conjunt amb l'Arxiu Històric del Poblenou». De les moltes coses que va fer en la seva vida, esmentava l'Arxiu, perquè malgrat que la mort no li va regalar gaire temps després de la jubilació, durant els anys que va estar a l'Arxiu va fer molt bona feina i, segons la pròpia confessió, s'ho va passar molt bé. Ell és l'autor dels textos sobre la «Història del moviment feminista» i «Mujeres Libres», que acompanyen el contingut redaccional d'aquesta revista.